Lietas Nr. C33226915
Lietas arhīva Nr. C-2269-15/9

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2015.gada 13.maijā

Rīgas rajona tiesa
tiesnese I.Naruška
ar sekretāri I.Nikolajevu,
atklātā tiesas sēdē 2015.gada 12.maijā izskatīja civillietu **/pers. A/** maza apmēra prasībā pret **/pers. B/** par uzturlīdzekļu piedziņu.

Aprakstošā daļa

2015.gada 9.februārī Rīgas rajona tiesā saņemts /pers. A/ (turpmāk – prasītājs) maza apmēra prasības pieteikums pret /pers. B/ (turpmāk – atbildētāja) par uzturlīdzekļu piedziņu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka prasītājs ar atbildētāju dzīvojis kopā nereģistrētā laulībā, aptuveni, četrus gadus no 2010.gada līdz 2014.gada aprīlim. Nereģistrētās kopdzīves laikā piedzima pušu bērni – /pers. C/ un /pers. D/. 2014.gada aprīlī atbildētāja prasītāju un bērnus pameta. Atbildētāja par bērniem vispār neinteresējas, ar viņiem praktiski netiekas, pēdējo reizi bērnus apciemoja 2014.gada 24.augustā. Uzturlīdzekļus bērnu uzturam nekad nav maksājusi un labprātīgi tos arī netaisās maksāt, bērnus uztur un audzina prasītājs viens pats.

Pamatojoties uz Civillikuma 177.pantu, 179.panta pirmo un sesto daļu, Civilprocesa likuma 28.panta otro daļu, 43.panta pirmās daļas 3.punktu, Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumu Nr.37 "Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" 2.1.punktu lūdz piedzīt no atbildētājas prasītāja labā uzturlīdzekļus dēla /pers. C/, dzimuša /datums/, uzturam un dēla /pers. D/, dzimuša /datums/, uzturam sākot ar prasības pieteikuma iesniegšanas dienu līdz dēlu 7 gadu vecuma sasniegšanai 90 *euro* apmērā ik mēnesi katram, bet palielinoties valstī noteiktajai minimālajai mēneša darba algai, ne mazāk kā 25% apmērā no tās, un no dēlu 7 gadu vecuma sasniegšanas dienas līdz dēlu pilngadībai 108 *euro* apmērā ik mēnesi katram, bet palielinoties minimālajai mēneša darba algai, ne mazāk kā 30% apmērā no tās.

Tāpat prasītājs lūdz prasību izskatīt rakstveida procesā.

2015.gada 25.martā Rīgas rajona tiesā saņemts atbildētājas paskaidrojums, kurā viņa prasību atzīst daļēji, norādot, ka prasītājs negatīvi ietekmē bērnu psihi viņa veselības stāvokļa dēļ. Vēlas, lai notiktu uzklausīšana tiesas sēdē, jo uzskata, ka ir lietas apstākļi, kas neatbilst prasības pieteikumā minētajiem faktiem.

Prasītājs tiesas sēdē prasību uzturēja.

Atbildētāja tiesas sēdē prasību atzina. Lūgumu par izziņas izprasīšanu no Gaiļezera slimnīcas par prasītāja veselības stāvokli neuzturēja.

Motīvu daļa

Tiesa, pārbaudījusi un izvērtējusi lietas materiālus, uzskata prasību par pamatotu un apmierināmu.

No lietas materiālos esošajām dzimšanas apliecībām Nr./apliecības numurs/ un Nr./apliecības numurs/ (lietas 8., 9.lapa) izriet, ka puses ir /datums/ dzimušā dēla /pers. D/ un 2010.gada 14.oktobrī dzimušā dēla /pers. C/ vecāki. Lietā nav strīda par to, ka bērni atrodas prasītāja aprūpē un uzraudzībā.

Bērnu tiesību aizsardzības likuma 10.pantā noteikts, ka bērnam ir tiesības uz tādiem dzīves apstākļiem un labvēlīgu sociālo vidi, kas nodrošina pilnvērtīgu fizisko un intelektuālo attīstību. Katram bērnam ir jāsaņem atbilstošs uzturs, apģērbs un pajumte.

Civillikuma 177.panta trešajā daļā noteikts, ka bērna aprūpe nozīmē viņa uzturēšanu, t.i., ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu un viņa izglītošanu un audzināšanu (garīgās un fiziskās attīstības nodrošināšana, pēc iespējas ievērojot viņa individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam).

Saskaņā ar Civillikuma 179.panta pirmo un otro daļu vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.

Turklāt, Civillikuma 179.panta piektā daļa nosaka minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumu Nr.37 "Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" 2.punkts paredz, ka katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus, kas bērnam no viņa piedzimšanas līdz septiņu gadu vecuma sasniegšanai ir 25% no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, savukārt bērnam no septiņu gadu vecuma līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai – 30% no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Ministru kabineta 2014.gada 2.decembra noteikumu Nr.734 "Grozījumi Ministru kabineta 2013.gada 27.augusta noteikumos Nr.665 "Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi"" 2.punktā noteikts, ka minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros no 2015.gada 1.janvāra ir 360 *euro*.

No iepriekš minētajām tiesību normām izriet, ka no 2015.gada 1.janvāra minimālā uzturlīdzekļu summa, kas atbildētājai ir jānodrošina saviem bērniem līdz septiņu gadu vecumam ir 90 *euro* mēnesī.

Pastāvot apstāklim, ka prasītājs lūdz piedzīt valstī noteiktajā minimālajā uzturlīdzekļu apmēra, tiesa uzskata prasību par pamatotu un apmierināmu

saskaņā ar Civillikuma 177. un 179.pantu.

Tāpat ņemot vērā to, ka prasītājs līdz piedzīt no atbildētājas valstī noteiktos minimālos uzturlīdzekļus, tiesa, vadoties pēc Augstākās tiesas tiesu prakses apkopojumā „Par ģimenes tiesību normu piemērošanu" paustajām atziņām, uzskata, ka spriedumā nav nepieciešams norādīt un vērtēt bērnu uzturam nepieciešamo ikmēneša aprēķinu, kā arī pušu mantisko stāvokli.

Līdz ar to, atzīstot, ka minimālo uzturlīdzekļu apmēru ir jānodrošina katram vecākam neatkarīgi no viņa mantas stāvokļa, kā arī ņemot vērā bērnu vecumu, tiesa atzīst, ka prasītāja maza apmēra prasība par uzturlīdzekļu piedziņu ir apmierināma.

Sakarā ar to, ka Ministru kabineta noteiktā minimālā mēneša darba alga var mainīties un ņemot vērā to, ka uzturlīdzekļu piedziņai ir ilgstošs raksturs, tiesa uzskata, ka nepilngadīgo bērnu interesēs ir spriedumā noteikt, ka uzturlīdzekļu summa nevar būt mazāka par Ministru kabineta noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēru atbilstoši bērnu vecumiem.

Uzturlīdzekļu prasījums ir uz nākotni vērsts prasījums, tādējādi uzturlīdzekļu piedziņa tiek noteikta no prasības iesniegšanas brīža tiesā.

Atbilstoši Civillikuma 177.pantam uzturlīdzekļu termiņš ir nosakāms līdz bērnu pilngadībai.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 72.panta noteikumiem spēja realizēt civilprocesuālās tiesības un izpildīt pienākumus ir pilngadīgām rīcībspējīgām personām. Līdz ar to pilngadīgajām rīcībspējīgām personām pašām rodas rīcībspēja un tiesības uz savu aizskarto vai apstrīdēto civilo tiesību vai ar likumu aizsargāto interešu aizsardzību tiesā, savukārt vecākiem prasības tiesības un tiesības saņemt bērnam pienākošos uzturlīdzekļus savā labā izbeidzas ar bērna pilngadību.

Ņemot vērā minēto no atbildētājas par labu prasītājam piedzenami uzturlīdzekļi dēlu /pers. D/ un /pers. C/ uzturam ik mēnesi 90 *euro* apmērā katram, sākot ar prasības celšanas dienu, tas ir, 2015.gada 9.februāri līdz bērnu pilngadības sasniegšanai, bet ne mazāk par valstī noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēru.

Civilprocesa likuma 42.panta pirmā daļa nosaka, ka tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai.

Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punkts paredz, ka prasītāji prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu atbrīvojami no tiesas izdevumu samaksas.

Savukārt saskaņā ar Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 3.punktu, un 34.panta pirmās daļas 1.punkta „b" apakšpunktu, tā kā konkrētajā gadījumā uzturlīdzekļu kopsumma par vienu gadu sastāda 2160 *euro*, tādējādi valsts nodeva ir 321,10 *euro*.

Ņemot vērā minēto tiesa atzīst, ka no atbildētājas valsts labā piedzenami tiesas izdevumi valsts nodeva 321,10 *euro* apmērā, kā arī atbilstoši Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktam un valsts akciju sabiedrības „Latvijas Pasts" tarifiem, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par tiesas dokumentu nosūtīšanu, kas uz lietas izskatīšanas dienu sastāda 9,25 *euro* apmērā (lietas lapa 2).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu atbildētājam nosakāms termiņš 10 dienas sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesāšanās izdevumu atlīdzināšanu no sprieduma spēkā stāšanās brīža.

Rezolutīvā daļa

Tiesa, pamatojoties uz Civillikuma 177., 179.pantu, Civilprocesa likuma 5., 8., 92., 93., 94., 97., 191., 193., 199., 204.[1]pantu,

n o s p r i e d a

prasību apmierināt.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus nepilngadīgā dēla /pers. C/, dzimuša /datums/, uzturam ik mēnesi 90 *euro* sākot ar 2015.gada 9.februāri līdz bērna pilngadības sasniegšanai, bet ne mazāk par valstī noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēru.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus nepilngadīgā dēla /pers. D/, dzimuša /datums/, uzturam ik mēnesi 90 *euro* sākot ar 2015.gada 9.februāri līdz bērna pilngadības sasniegšanai, bet ne mazāk par valstī noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēru.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij valsts nodevu 321,10 *euro* (trīs simti divdesmit vienu *euro,* 10 centus).

Saņēmējs: Valsts kase, reģistrācijas Nr.90000050138, konta Nr.LV55TREL1060190911200, saņēmēja banka: Valsts kase, BIC kods TRELLV22, iemaksas mērķis: šeit ierakstāmi dati lietas identificēšanai.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 9,25 *euro* (deviņus *euro*, 25 centus).

Saņēmējs: Tiesu administrācija, konts LV51TREL2190458019000, NMR 90001672316, saņēmēja banka: Valsts kase, kods TRELLV22, iemaksas mērķis: 21499 ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, kā arī dati lietas identificēšanai (atbildētāja vārds un uzvārds).

Sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesas izdevumu piedziņu valsts ienākumos noteikt 10 dienu termiņu no sprieduma spēkā stāšanās dienas. Labprātīgi izpildot spriedumu daļā par tiesas izdevumu piedziņu valsts labā, maksājumu apliecinošu dokumentu norādītajā termiņā iesniegt Rīgas rajona tiesā.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā apelācijas kārtībā 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, sūdzību iesniedzot Rīgas rajona tiesā.

Rīgas rajona tiesas tiesnese I.Naruška